

Desertörerna och verkligheten

En av de amerikanska desertörer, som tillbringat en tid i Sverige och som vantrivts här, var ärlig nog att återvända till USA och taga sitt straff. Det blev hårt, fyra år. Eftersom domen med säkerhet kommer att överklagas och eftersom det lär föreligga sannolikhet för att den då kommer att mildras, skall den ej ytterligare kommenteras här. Att den nämns beror på det sätt, på vilket den blev utnyttjad i Sveriges Radio. Den slogs upp som en sak av största betydelse. I den ena nyhetsutsändningen efter den andra meddelades vad som hänt, till varning för varje annan desertör som skulle vilja återvända hem. Givetvis lämnades ingen antydning om att det ännu ej rörde sig om en lagakraftvunnen dom eller om att den i varje fall ej berör det stora flertalet av sk desertörer i Sverige.

Detta är ett exempel så gott som något på hur vissa amerikanska ungdomar utnyttjas av svenska vänsterkretsar i dessas systematiska propaganda mot USA. Vi har i landet för närvarande något emellan 130 och 150 sådana unga amerikaner, som på olika sätt undandragit sig militärtjänst. De tas emot av en för ändamålet bildad vänsterorganisation, som har tillräckliga ekonomiska resurser för att skicka ut "talangscouter" i Europa för att locka desertörer hit. Dessa behandlas som om de flytt för sitt liv eller i varje fall vid risk av upp till tio års fängelse. Deras samveten och höga moral har tvingat dem att vägra att delta i det smutsiga kriget i Viet-

nam. I Sverige har oförstående myndigheter, särskilt den förstockade utlänningskommissionen, inte velat erkänna deras rena motiv och har ej accepterat dem som politiska flyktingar. Endast hos vänsterradikalerna har de fått stöd och skydd. Och så givetvis hos regeringen.

Det sista är sant. I övrigt är sanningen och den politiska mytbildningen vitt skilda saker.

Bland dem som kommit hit har funnits några "äkta" desertörer. De ha varit äkta så till vida som de varit i Vietnam och olagligt flytt från sina förband. Vad de ha haft för motiv för sitt handlande är naturligtvis omöjligt att veta. I de fall då de fått hjälp av en kommunistisk organisation i Japan och skickats hit över Sovjetunionen, där de utrustats och omhändertagits, kan ju motiven tänkas ha varit av flera slag. Om de letts av höga ideal eller gett sig ut på äventyr i ungdomligt oförstånd kan för övrigt vara likgiltigt. I denna tidskrift har framhållits, att vi i vilket fall som helst har råd att behålla dem, ej som politiska flyktingar vilket de ej är, utan med hänsyn till deras ungdom av humanitära skäl tills de fått sina förhållanden ordnade. Så har också skett.

Andra har inte alls kommit så dramatiskt. En del har visserligen rest hit med falska papper. De flesta har kommit legalt, från Danmark eller Västtyskland, med vanliga resehandlingar. När deras pengar tagit slut har de också upphört att turista och har sökt uppehålls- och

arbetstillstånd. De har fått stanna på samma villkor som andra i liknande situationer. Att de skulle kunna åberopa politiskt flyktingskap är givetvis omöjligt. De har så mycket mindre kunnat göra detta som de aldrig deserterat från den amerikanska armén. Många av dem har nämligen inte gjort ens en enda dags militärtjänst.

Vad som hänt dem är vanligen att de inkallats till mönstringsförrättning men ej velat gå dit av fruktan, som i vissa fall förefaller ha varit alldeles ogrundad, att bli klassade som krigstjänstdugliga. De är helt enkelt amerikanska vapenvägrare, ibland av politiska skäl, ibland utan. De har stuckit sig undan. De har haft råd att smita till Europa från en laglig skyldighet, som deras jämnåriga fått taga på sig. Myten om deras självständiga ställningstagande mot kriget i Vietnam bör reduceras åtskilligt, så mycket mera som straffet för att de ej inställt sig till mönstring är måttligt och ingalunda några tio år.

Det var ett par sådana ungdomar som regeringen för en tid sedan med en uppseendeväckande desavouering av enhälliga myndigheter lät stanna här. De hade ej gjort någon som helst värnplikt. De tillhörde helt den ovannämnda kategorin, som drivit hit och som vi med fördel kunnat vara av med. Med ytterligare ett par förhöll det sig på alldeles

samma sätt. Men de hade dessutom av domstol dömts till förvisning ur riket, efter visst utståndet straff. De hade var för sig fällts för tjuvnadsbrott och för brott mot narkotikalagstiftningen. De beskyddades av regeringen i narkotikans år 1969.

Nu kan de med någorlunda tillförsikt fortsätta sin verksamhet. Inrikesminister Holmquist tog tillfället i akt att skaffa sig popularitet på vänsterhåll genom att ge utlänningskommissionen en extra släng. Denna hade ej tagit tillräckliga humanitära hänsyn. Desertörer skall hädanefter utvisas endast om de begått grövre brott.

Hur grova? Dessa desertörer från en armé, i vilken de ej ens varit inskrivna, får kontantbidrag och utbildningsbidrag och vem vet vilka bidrag på de svenska skattebetalarnas bekostnad. Nu har de dessutom fått regeringens ord på att de utan att drabbas av den påföljd som lagen föreskriver får begå brott, även narkotikabrott, i en utsträckning som regeringen skall avgöra i varje särskilt fall.

Man tycker att de och deras beundrare skulle vara nöjda. Men nej. Aftonbladet kritiserade genast regeringen för att den ej förbättrat desertörernas "legala status". Är det ett speciellt snabbt förvärvat svenskt medborgarskap som blir nästa steg, desertörernas slutliga belöning?